

THUNBERG

DISSERTATIO ENTOMOLOGICA
NOVAS INSECTORUM SPECIES

PARTEM QUARTAM

1784

92
468
753
1781
p. 4
SCHUB

DISSERTATIO ENTOMOLOGICA
NOVAS INSECTORUM
SPECIES,

SISTENS,

CUJUS PARTEM QUARTAM,
CONS. EXPR. FACULT. MED. UPSALÆ,
PUBLICÆ VENTILANDAM EXHIBENT

PRÆSES

CAROL. P. THUNBERG,

MED. DOCT. PROF. REG. ET EXTRAORD., ACAD. CÆSAR. N. C.

REG. SCIENT. HOLMIENS., SOCIET. SCIENT. UPS. PATR.

HOLMENS. BEROL. N. SCRUT. LUND. HARLEM.

AMSTEL. ET NIDROSIENS. MEMBRUM,

ET

RESPONDENS

CAROLUS P. ENGSTRÖM.

Sipendiarivus Regius

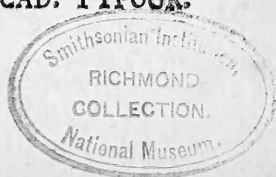
UPLANDUS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. XXVI MAJI ANNO MDCCLXXXIV.

HORIS SOLITIS.

UPSALIÆ,

APUD JOHAN. EDMAN, DIRECT. ET REG. ACAD. TYPOGR.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950

CHICAGO

1950

CHICAGO

1950

1950

QL
468
T53
1781
p. 4
SCHW. 12

INSECTORUM NOVÆ SPECIES.

CARABUS.

Antennæ filiformes.
Thorax obcordatus, marginatus.
Pedes cursorii.

C. MAXILLOSUS: *apterus, ater thorace postice producto bilobo unicolore.*

Carabus maxillosus, Fabr. Spec. insect. P. 1. p. 298. Voet Coleopt. P. 1. t. 39. f. 47. 48.

Habitat in interioribus Capitis bonæ spei regionibus.
Totus ater, lævis, subtus vix pilosus, absque maculis thoracis & margine elytrorum picto.

Celerrime *hic*, ubi & *sequentes*, currit.

C. THORACICUS: *apterus, ater thorace postice producto bilobo, lateribus elytrorumque marginibus tomentoso-albis. F. 82.*

Habitat in Capite bonæ spei.

E maximis hujus generis, oblongus, ater, lævis.

Maxillæ valde curvæ, capite longiores, exsertæ.

Thorax singularis, ut in priori, subcordatus, antice alatus alis rotundis concavis albo-tomentosis, medio lacunoso-depressus, postice productus supra elytra, bilobus.

Elytra connata, convexa, rotundata, margine externo undique tomentoso-alba.

L

Femo-

Femora antica valde pilosa.

C. FIMBRIATUS: apterus, ater thorace simplici lateribus elytrorumque marginibus albo-tomentosis. F. 83.

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudine præcedentium, ater lævis.

Maxillæ exsertæ, capite dimidio breviores.

Clypeus oris productus, rotundatus, integer.

Thorax cordatus, postice attenuatus, rotundatus, antice alatus alis concavis albo-tomentosis, medio sulcatus.

Elytra convexa, lævia, rotundata, margine externo tomentoso-alba.

Subtus parum pilosus.

C. SEXGUTTATUS: apterus, ater thorace maculis duabus, elytris quatuor tomentoso-albis. F. 84.

Carabus 6 guttatus. Fabric: Spec. insect. T. 1. p. 236.

Habitat in promontorio bonæ spei.

Magnitudo & facies prioris; sed in utroque thoracis latere macula rotunda & in externo elytri singuli margine duæ omnino rotundæ maculæ albo-tomentosæ, altera prope basin, altera infra apicem.

Oculi glauci.

Thorax lateribus minus alatus & alis minus concavis.

C. AGILIS: apterus, ater, immaculatus thorace postice rotundato sulcato.

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudine, structura & facie adeo similis *C. fimbriato*, ut ovum ovo, sed *thorax* minus alatus & *elytra* unicolora.

C. TABIDUS: apterus, ater elytris octo-sulcatis punctato-rugosis postice spinosis.

Voet Coleopt. P. 1. t. 38. f. 44. 45.

Habitat in Capite bonæ spei.

Corpus magnitudine *C. Leucophtalmi*, totum atrum, glabrum.

Caput lineis tribus elevatis, punctisque impressis.

Palpi quatuor; interiores binis, exteriores tribus articulis.

Antennæ capite thoraceque longiores, filiformes, articulis decem.

Thorax obcordatus, apice truncatus, marginatus, punctatus, postice angustatus, medio sulco lato.

Elytra marginata sulcis octo latis, in quorum fundo occurrit series duplex punctorum excavatorum cum stria elevata intermedia; terminantur spina acuta & alia versus marginem exteriorem. Alæ nullæ.

Pectus & abdomen nigra, glabra, punctis minutis impressis.

Femora mutica; tibiæ anticæ spina duplici, altera scilicet supra alteram; reliquæ spinis duabus terminalibus.

C. TRILINEATUS: *apterus, ater thorace postice angustato marginibus albis, elytris margine lineaque albis.* F. 85.

Carabus trilineatus. Fabric. spec. insect. T. 1. p. 305.

Habitat in Capite bonæ spei.

Corpus magnitudine mediocri seu *C. multipunctato* paulo minus, depressum, totum nigrum, glabrum, læve.

Caput lateribus utrinque linea cinerea, *oculis* glaucis.

Thorax cordatus, marginatus, postice coarctatus, elytris multo angustior, marginibus cinereis.

Elytra latiuscula, abdomine paulo breviora, truncata,

lineis quatuor cinereis: unica in margine, & alia in singuli elytri medio, apicem elytri non attingens, sæpe etiam interrupta.

Pectus, Abdomen & Pedes toti nigri, glabri.

Adeo similis Silphælineatæ, ut eandem diceret; sed differt

1: o thorace obcordato postice valde attenuato.

2: do corpore depresso plano;

3: tio magnitudine paulo majori.

4: to elytris lævibus absque striis elevatis.

5: to elytris brevibus, truncatis.

C. LUNATUS: apterus, ater thorace lunato, elytris striatis.

Habitat in Capite bonæ spei. F. 86.

Magnitudine C. violacei, sed latior & magis depressus, totus ater, glaber.

Maxillæ extertæ, capite parum breviores.

Caput oblongum, inæquale clypeo producto integro.

Thorax lunatus, convexus, marginatus, postice rotundatus, lævissimus, spatio ab elytris remotus.

Elytra connata, convexa, rotundata, 9-striata absque punctis impressis.

Femora crassa tibiis anticis spinis validis ut in *Scarabæis*.

Differt 1: o a C. levigato: elytris striatis.

2: do a *C. interrupto: magnitudine & thorace elytris latiore.*

Lucanis similis, sed *antennæ* filiformes.

C. DIFFORMIS: apterus, ater thorace transverso postice truncato, elytris striatis.

Habitat in interioribus regionibus promontorii bonæ spei, prope SvartKops rivier.

Corpus statura & magnitudine C. bortenensis, totum atrum.

Caput thorace augustius.

Antennæ

Antennæ filiformes articulis globosis.

Thorax transversus, latitudine elytrorum, antice excisus, postice truncatus, lateribus marginatus, convexus, punctis minutissimis impressis subrugosus.

Elytra connata, convexa, rotundata, marginata, obsolete striata & punctis elevatis confertissimis subrugosa.

Subtus impresso-punctatus.

C. AFER: *niger*, *antennis pedibusque rufescentibus*, *elytris lævibus*.

Habitat sub lapidibus montium capensium.

Corpus magnitudine *C. cærulescentis* vel *vulgaris*, oblongum, supra nigrum, nitidum, subtus piceum seu rufescens.

Antennæ capituli thoracisque longitudine, filiformes, articulis decem, totæ rufescentes.

Palpi quatuor, exterioribus longioribus.

Thorax marginatus, cordatus, postice rotundato-truncatus, latitudine elytrorum: medio sulco exaratus, posticeque ad angulum utrumque puncto impressus.

Elytra marginata, subtilissime striata, striis circiter octo in singulo, absque punctis impressis, præter marginem, ubi puncta aliquot impressa; Apice acuta parum rufescunt.

Pectus, *abdomen* & *pedes* in aliis rufescunt in aliis picea sunt.

Tibiæ & *tarfi* spinosi.

Similis *C. madido*; sed duplo minor & magis lævis.

C. DORSALIS: *ater antennis elytrisque rubris: margine nigro*.

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudine fere C leucophtalmi, glaber.

Caput, thorax, abdomen, femora, tibiæ nigra.

Antennæ & tarsi rufescentes.

Thorax cordatus, postice attenuatus, marginatus, lævis, sulco punctisque baseos duobus impressis.

Elytra thorace latiora, obtusa, striata absque punctis, obscure sanguinea margine exteriori & imprimis postico nigris.

C. OBTUSUS: thorace elytrisque fuscis, capite antennisque pedibusque rubris.

Habitat in promontorio bonæ spei.

Magnitudine fere C. cephalotis.

Caput postice angustius, rubrum oculis glaucis.

Antennæ rufescentes uti pedes.

Thorax uti & caput elytris multo angustior, cordatus, postice attenuatus, marginatus, sulcatus, fuscus.

Elytra obtusa seu truncata, abbreviata, striata, fusca, subvillosa.

Pectus & abdomen fusca.

Similis C. crepitanti, sed differt

1:0 *magnitudine dupla.*

2:0 *elytris fuscis, nec cyaneis.*

3:0 *thorace fusco, nec rubro.*

C. PRASINUS: thorace capiteque cyaneis, elytris rubris: postice macula communi fusca. F. 87.

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudo & structura C. vaporariorum.

Antennæ capite thoraceque longiores, fuscæ infimo articulo rubro.

Caput & thorax cordatus, cyanea.

Elytra

Elytra rubra, striata, in ipsa futura a medio ad apicem macula magna ovata, fusco-cyanea, marginem exteriorem non tangens.

Pectus & abdomen nigra.

Pedes toti rufi.

Differt a C. cruce minori: thorace cyaneo & margine elytrorum rufo.

a C. vaporariorum: colore cyaneo & margine elytrorum rufo.

C. BILINEATUS: *ferrugineus thorace elytrorumque futura linea longitudinali nigra.* F. 88.

Habitat in Capite bonæ spei.

Statura c. marginati; sed paulo minor, ferrugineo-pallidus, glaber.

Thorax cordatus, marginatus, linea una vel duabus parallelis nigris, sulcoque impresso medio.

Elytra marginata, striata, truncata, abbreviata: juxta futuram linea oblonga fusca communis.

Variatio duplex α) *lineis thoracis duabus parallelis, abdomine ferrugineo.*

β) *macula ovata fusca longitudinali in thorace; abdomine nigro.*

C. FASCIATUS: *ferrugineus fascia elytrorum nigra.* F. 89.

Habitat in Capite bonæ spei.

Facies & magnitudo C. 4-maculati a quo differt marginibus elytrorum minime nigris & thorace fusco.

Caput rubrum uti & *antennæ, pedes, abdomen.*

Thorax cordatus, fulcatus, fusco-rufescens.

Elytra striata, truncata, abbreviata, ferruginea: fascia in medio nigra, recta.

Obs. in C. quadrimaculato margo interior futuræ & externus niger.

C. 2-

C. 2-GUTTATUS: *thorace æneo, elytris punctis quatuor impressis maculisque duabus pallidis.*

Carabus 2-Guttatus. Fabr. Spec: Insect. T. 1. p. 313.

Habitat in Capite bonæ spei & in Svecia.

Corpus magnitudine dupla pediculi, glabrum, *subtus* totum nigrum, *supra* obscure æneum, subnitens.

Thorax cordatus, elytris paulo angustior.

Elytra marginata, acuta, striata: singulum prope suturam punctis duobus impressis & intra apicem macula quadrata, pallide flava, pellucida.

BLATTA.

Os maxillosum.

Antennæ fetaceæ.

Thorax orbiculatus.

Pedes cursorii.

B. IRRORATA: *pallida thorace elytrisque fusco-irroratis, alis basi nigris.*

Blatta irrorata? Fabric. Spec. insect: T. 1. p. 343.

Habitat in Capite bonæ spei.

E majoribus hujus generis magnitudine fere æquat *B. gigantam*, ovato-oblonga, glabra, tota pallida exceptis antennis, thoracis medio, alarum basibus & punctis adspersis fuscis.

Thorax macula magna fusca & punctis minutis plurimis sparsis.

Hemelytra corpore longiora, pallida, punctis minutis numerosissimis adspersa.

Alæ longitudine hemelytrorum, fere ad basin nigra, quæ nigredo versus apicem oblique terminatur.

B. CA-

B. CAPENSIS: *fusca, immaculata capite pedibusque rubris.*

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudo & statura B. Americanæ, tota, exceptis capite & pedibus rubris, fusco-brunnea, glabra.

Antennæ nigræ.

Thoracis clypeus hemelytris angustior, lævis.

Hemelytra corpore sesquolongiora, sulcata.

B. FUSCA: *fusca, immaculata capite, antennis, pedibus, thoracis hemelytrorumque marginibus ferrugineis.*

Habitat in promontorio bonæ spei.

Magnitudine B. americanæ, glabra.

Caput inflexum, ferrugineum oculis glaucis.

Antennæ setaceæ, rufæ, corpore dimidia breviores.

Thoracis clypeus convexus, brunneo-fuscus, margine omni rufo, punctis minutis, confertis, impressis.

Hemelytra corpore paulo longiora, reticulata (non striata) brunneo-fusca, margine exteriori rufa.

Alæ fuscæ margine externo rubro.

Abdomen subtus atrum, glabrum; supra nigrum margine & incisuris flavescens.

Pedes toti ferruginei.

Fœmina aptera, valde communis sub lapidibus in campis, ovata, latior, supra fusca marginibus thoracis, & incisurarum abdominis rubris. Antennæ, caput & pedes rufa.

Differt a B. capensi 1:0 *margine thoracis, hemelytrorum, alarum abdominisque rubris.*

2:0 *hemelytris reticulatis, nec sulcatis.*

B. DEUSTA: *fusca, immaculata capitis hemelytrorumque basibus rufis.*

Habitat in Capite bonæ spei.

B. Germanica paulo major.

Caput inflexum, supra rubrum, clypeo atrum maxillis rubris.

Antennæ corpore breviores, fuscæ.

Thorax planiusculus, niger.

Hemelytra basi & margine externo baseos rufescentia, dein tota fusca, quasi deusta, reticulata, corpore longiora.

Abdomen atrum, glabrum, marginibus incisurarum tenuissime rufescentibus.

Pedes atri villo & spinis rufescentibus.

MYRMELEON.

Cauda forcipata.

Os maxillosum, dentatum.

Alæ deflexæ.

Antennæ capitatæ.

M. LUTEUM: *alis flavis nigro punctatis, corpore nigro, femoribus basi flavo-maculatis.* Fig. 90.

Habitat in Capite bonæ spei.

Corpus m. Libelluloide duplo minus.

Caput nigrum, maxillis punctoque sub oculis flavo.

Antennæ capitis longitudine, clavatæ, nigrae.

Collum nigrum, antice & postice flavo-fasciatum.

Thorax niger, inæqualis, ad basin alarum flavus.

Alæ superiores abdomine longiores, oblongæ, obtusissimæ, venis elevatis lineatæ striatæque; totæ flavæ, fasciis punctisque numerosissimis atris.

Alæ inferiores lactescentes maculis majoribus & minoribus nigris.

Pectus

Pectus nigrum flavo-maculatum.

Abdomen crassum, nigrum, flava-maculatum; *tibiæ* & *tarsi* nigri.

Differt a M. Libelluloide:

Quod duplo minus abdomine nigro; alis obtusioribus.

Antennis capituli tantum longitudine.

Alis absque maculis majoribus nigris.

M. CAPENSE: *alis hyalinis nigro-reticulatis, antennis longitudine corporis.* Fig. 91.

Habitat in Capite bonæ spei.

Corpus Myrmeleone formicario brevius, sed crassius.

Caput pilosum. *Antennæ* corporis longitudine, alis paulo breviores, filiformes, apice clavata clavata orbiculata albo-nigroque annulata, basi pilosæ.

Oculi flavescentes, medio transverse fulcati. *Maxillæ* luteæ.

Thorax cinereo-pilosus; *pectus* luteo-maculatum.

Alæ omnes abdomine longiores, obtusæ, deflexæ, hyalinæ, venis nigris reticulata. Margo exterior lineolis transversis & macula saturatoribus nigris.

Abdomen oblongum, cinereum, pilosum; dorso punctis nigris, parvis.

Pedes pallidi, punctis nigris sparsis.

LAMPYRIS.

Antennæ filiformes.

Thoracis clypeus caput obumbrans.

Elytra flexilia.

L. JAPONICA: *flava cingulo abdominis antepenultimo nigro.*

Habitat in Japonia, mense Maji & Junii copiosissima, vesperi lumine suo phosphoreo, e vesiculis binis caudalibus, mille instar stellarum cadentium aëra replens, pulcherrimum spectaculum offert.

Magnitudine L. chinensis, tota flava, glabra, oculis, alis & antennis nigris.

Thoracis clypeus transversus, marginatus, oculos majusculos vix regens.

Elytra margine crasso undique cincta, punctata.

Cingulum abdominis antepenultimum atrum uti & *tarsi*.

Variat: 1:0 puncto in basi elytrorum.

2:0 macula thoracis, scutello & linea elytrorum obsoleta fuscis.

3:0 elytris apice nigris.

L. COMPRESSA: testacea antennis pedibusque compressis.

Habitat in India orientali.

Linearis, oblonga, glabra.

Caput, pectus, pedes, antennæ nigræ.

Abdomen cærulefcens.

Antennæ lineares decem articulis compressis, corpore paulo breviores.

Thoracis clypeus testaceus, concavus marginibus elevatis & fulco in medio longitudinali.

Elytra linearia, obtusa, testacea, striis tribus majoribus & quatuor obsoletioribus elevatis, fulcis punctatis interjectis.

Femora & *tibiæ* compressæ, fulcatæ, inermes.

CANTHARIS.

Antennæ filiformis.

Caput

Caput exsertum.

Elytra flexilia.

Abdominis latera plicata pāpilloſa.

C. LEPTUROIDES: *thorace convexo lutea, apice elytrorum corporeque nigris.*

Habitat in Capite bonæ ſpei.

Magnitudine C. lividæ.

Caput, antennæ, thorax, elytra excepto apice, genua, anus, lutea, glabra.

Oculi, elytra apice, pectus, abdomen, pedes nigra.

Thorax ſubrotundo-quadratus, convexus, lateribus deflexus.

Differt a C. Melanura, cui valde ſimilis:

1:0 Antennis luteis.

2:0 thorace rotundato, deflexo.

3:0 Elytris craſſioribus, Lepturæ facie.

4:0 Pedibus fuscis.

C. BICOLOR: *thorace plano lutea, elytris dimidiato-cæruleis.*

Habitat in Capite bonæ ſpei.

Magnitudine & ſtatura C. melanuræ, glaberrima.

Caput, thorax, elytra antice uſque ad medium, pectus, femora, tibiæ, flava.

Antennæ, oculi, tarſi, abdomen fuſca.

Elytra a medio ad apicem violacea.

Thorax quadratus, planus, marginatus.

C. BILINEATA: *thorace flavo macula punctisque quatuor fuscis, elytris flavis linea fuſca.*

Habitat in promontorio bonæ ſpei.

Magnitudine C. teſtaceæ.

Antennæ, oculi, caput, pectus, abdomen, tarsi, genua fusca.

Maxillæ flavæ.

Thorax rotundatus, planus, marginatus, medio fuscatus, flavus macula fusca magna in medio, & utrinque versus marginem puncta duo fusca.

Elytra lutea linea fusca, lata, intra apicem terminata. *Scutellum* fulcum.

Femora & tibiæ flavæ.

C. TRILINEATA: *thorace flavo maculis duabus nigris, elytris flavis linea suturaque nigris.*

Habitat cum priori.

Magnitudine C. testaceæ.

Caput flavum basi nigrum.

Antennæ fuscæ basi flavescentes.

Thorax subquadratus, planus, marginatus, flavus macula magna nigra in utroque margine.

Elytra lutea futura nigra & linea in medio nigra, apicem non attingente.

Pedes flavi.

Abdomen & tarsi nigra.

C. ALTICA: *thorace marginato rufo, elytris violaceis immaculatis.*

Habitat in promontorio bonæ spei.

Magnitudine & statura C. pulicariæ, tota exceptis thorace pedibusque violacea, glaberrima, immaculata.

Thorax rotundatus, convexus, marginatus, sanguineus.

Tibiæ & tarsi rufescentes.

Elytra violaceo nitent; *abdomen* magis nigricat.

C. ocu-

C. OCLATA: *thorace marginato flavo: punctis duobus nigris, elytris corporeque cyaneis.*

Corpus C. bipustulatæ paulo minus.

Caput flavum Oculis nigris.

Antennæ subfiliformes, capitis thoracisque longitudine, articulis decem æqualibus, dimidiæ ad basin flavescentes, & dimidiæ fuscæ.

Thorax marginatus, depressus, flavus: punctis in medio duobus, nigris.

Elytra flexilia, obtusa, marginata, cyanea, lævia, nitida. Variant colore viridi-cyaneo & violaceo.

Abdomen cæruleo-cyaneum, marginibus incisurarum flavescens.

Pedes toti flavi.

C. COLLARIS: *thorace marginato sanguineo: macula nigra, elytris cyaneis.*

Corpus magnitudine Dermest. mollis.

Caput nigrum; antennæ filiformes, fuscæ, basi rubræ, longitudine capitis thoracisque.

Thorax marginatus, depressus, sanguineus: antice macula majuscula, cyanea.

Elytra obtusa, cæruleo-cyanea, hirta, glabra.

Pedes toti nigri, pilosi.

C. CUPRÆA: *thorace marginato; subtus cyanea, supra ænea.*

Corpus magnitudine pediculi majoris vel vix Derm: mollis. totum subtus viridi-cyaneum, supra æneum, nitidum, pilosum.

Oculi nigri.

Antennæ submoniliformes, fuscæ.

Thorax marginatus, depressus, uti elytra tenuissime punctatus.

C. ARGENTEA: *thorace plano elytrisque viridibus, abdomine sericeo.*

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudine & facie C. fuscæ, tota supra virescens, subtus imprimis pectore sericeo-argentea.

Antennæ, oculi, caput nigra.

Thorax subquadratus, planus, inæqualis, marginatus, laterali margine utrinque maculis minimis luteis.

Anus & pedes lutei tarsis fuscis.

C. VIOLACEA: *thorace flavo macula punctisque quatuor fuscis, elytris viridibus.*

Habitat in Capite bonæ spei.

Magnitudo C. fuscæ ejusque faciei.

Caput flavum basi oculisque nigris.

Antennarum quatuor articuli flavi, reliqui fusci.

Thorax rotundatus, planus, marginatus, flavus, in medio macula magna fusca & in utroque margine postice puncta quatuor minuta fusca.

Elytra tota viridia vel certo adspectu violacea, tenuissime villosa, immaculata.

Pectus atrum.

Abdomen & pedes flavi.

Varietas β. 1:0 Antennis flavis: ultimis tribus articulis fuscis.
2:0 thoracis macula fusca, postice bifida, punctum nigrum includens.

